

Številka: 3310-72/2016/61
Ljubljana, 29. 8. 2019
EVA /
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09, 38/10 – ZKUN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in v skladu s 13. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18) ter 6. točko sklepa št. 41003-5/2019/9, sprejetega 4. 7. 2019 na 38. redni seji Vlade Republike Slovenije, je Vlada Republike Slovenije na seji dne ____ pod točko ____ dnevnega reda sprejela
SKLEP
Vlada Republike Slovenije je sprejela Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ga, kot sestavni del obrazložitve proračuna države, posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije.
Stojan Tramte GENERALNI SEKRETAR
Prilogi: <ul style="list-style-type: none">- Obrazložitev predloga sklepa,- Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023.
Sklep prejmejo: <ol style="list-style-type: none">1. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,2. Ministrstvo za finance,3. Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,4. Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva: <ul style="list-style-type: none">– dr. Darja Majkovič, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo,– mag. Andreja Komel, vodja Sektorja za strukturno politiko in razvoj podeželja.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
5. Kratek povzetek gradiva:
Vladno gradivo je pripravljeno na podlagi 13. člena Zakona o javnih financah in sklepa Vlade Republike Slovenije št. 41003-5/2019/9 z dne 4. 7. 2019, ki nalaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da predloži predlog načrta izvajanja finančnih instrumentov Vladi Republike Slovenije do 29. 8. 2019.

Vsebinska podlaga so Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 in Predhodna ocena finančnih instrumentov 2014–2020 – končno poročilo z dne 27. 11. 2015 (v nadaljevanju: Predhodna ocena FI), mnenje Evropske investicijske banke, ki je bilo pripravljeno k Predhodni oceni FI in Posodobitev predhodne ocene finančnih instrumentov v Sloveniji - končno poročilo (Priloga N – Posodobitev v zvezi s kmetijskim in kmetijsko-poslovnim sektorjem, januar 2019), ki so pokazali nedelovanje trga pri zagotavljanju financiranja na področju MSP ter velikih podjetij v kmetijskem sektorju in na podeželju ter fizičnih oseb, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v postopku izbire organa, ki bo izvajal finančni instrument (v nadaljnjem besedilu: izvajalec finančnega instrumenta), pri čemer se izbira in podpis sporazuma o financiranju načrtujeta v letu 2019.

Skupni znesek za izvajanje ukrepa finančnih instrumentov za obdobje upravičenosti do leta 2023 znaša 15 mio EUR.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij Gradivo bo imelo pozitivne posledice na gospodarstvo, saj predstavlja prilogo k obrazložitvam Proračuna RS. Izveden MSP test.	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Za izvajanje finančnih instrumentov je namenjenih 11.250.000,00 EUR sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in 3.750.000,00 EUR sredstev nacionalnega prispevka. Za izvajanje finančnih instrumentov iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja se sredstva s podračuna za politiko sklada razvoja podeželja v okviru EZR države prenesejo izvajalcu finančnega instrumenta na podlagi zahtevka za izplačilo. Nacionalni del sredstev z javnimi prispevki, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, zagotovi v obliki depozita iz podračuna državnega proračuna. Izplačila izbranemu izvajalcu finančnega instrumenta bodo potekala v tranšah v skladu s sporazumom o financiranju, ki bo sklenjen predvidoma v letu 2019. Načrtovana dinamika izplačil izvajalcu finančnega instrumenta v letu 2019 je v višini 25 % predvidenih sredstev, tj. izplačilo prve tranše v višini 3,75 mio EUR po podpisu sporazuma o financiranju. Nadaljnja izplačila izvajalcu finančnega instrumenta so odvisna od doseženih mejnikov, opredeljenih v sporazumu o financiranju in glede na povpraševanje po sredstvih, namenjenih za garancije, ki ga ni mogoče oceniti vnaprej. V letu 2020 je načrtovano izplačilo druge tranše v višini 7,5 mio EUR (50 % predvidenih sredstev) in izplačilo tretje tranše v višini 3,75 mio EUR v letu 2022. Ker dejanskega povpraševanja po sredstvih s strani končnih prejemnikov ni mogoče oceniti vnaprej, so mogoča odstopanja od načrtovanih sredstev in predvidene dinamike izplačil.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.			NE	

<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Sodelovanje javnosti upošteva 9. člen Poslovnika vlade Republike Slovenije ni potrebno.	
<p>(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti.</p> <p>Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):</p> <p>Upoštevani so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>Poročilo je bilo dano</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
<p>Dr. Aleksandra Pivec ministrica</p>	

OBRAZLOŽITEV

Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023 je v skladu s 13. členom Zakona o javnih financah sestavni del obrazložitve predloga proračuna RS in v skladu s 6. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 411003-5/2019/9 z dne 4. 7. 2019 vključuje ukrepe, oblike, obseg sredstev ter terminski načrt izplačil sredstev upravljavcu finančnih instrumentov.

Finančni instrumenti v obliki garancij se bodo izvajali po načelu organa, ki izvaja finančni instrument, pri čemer bodo pogoji opredeljeni v sporazumu o financiranju.

Vsebinska podlaga so Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 ter Predhodna ocena finančnih instrumentov 2014–2020 – končno poročilo z dne 27. 11. 2015 (v nadaljevanju: Predhodna ocena FI), mnenje Evropske investicijske banke, ki je bilo pripravljeno k Predhodni oceni FI in Posodobitev predhodne ocene finančnih instrumentov v Sloveniji – končno poročilo (Priloga N – Posodobitev v zvezi s kmetijskim in kmetijsko-poslovnim sektorjem, januar 2019), ki so pokazali nedelovanje trga pri zagotavljanju financiranja na področju MSP ter velikih podjetij v kmetijskem sektorju in na podeželju ter fizičnih oseb, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji.

Skupni znesek sredstev za finančne instrumente za obdobje upravičenosti do leta 2023 znaša 15 mio EUR (sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in nacionalni del sredstev).

Podukrep	Oblika FI	FI (EU-del)	FI (SLO-del)	Skupaj FI
M4.1	garancija	3.750.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
M4.2		3.750.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
M6.4		3.750.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
Skupaj		11.250.000,00	3.750.000,00	15.000.000,00

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v postopku izbire organa, ki bo izvajal finančni instrument (v nadaljnjem besedilu: izvajalec finančnega instrumenta), pri čemer se izbira in podpis sporazuma o financiranju načrtujeta v letu 2019.

Izplačila izvajalcu finančnega instrumenta bodo potekala v tranšah v skladu s sporazumom o financiranju, ki bo sklenjen predvidoma v letu 2019. Načrtovana dinamika izplačil izvajalcu finančnega instrumenta v letu 2019 je v višini 25 % predvidenih sredstev, tj. izplačilo prve tranše v višini 3,75 mio EUR ob podpisu sporazuma o financiranju. Nadaljnja izplačila izvajalcu finančnega instrumenta so odvisna od doseženih mejnikov, opredeljenih v sporazumu o financiranju in glede na povpraševanje po sredstvih, namenjenih za garancije, ki ga ni mogoče oceniti vnaprej. V letu 2020 je izvajalcu finančnega instrumenta načrtovano izplačilo druge tranše v višini 7,5 mio EUR (50 % predvidenih sredstev) in izplačilo tretje tranše v višini 3,75 mio EUR v letu 2022. Ker dejanskega povpraševanja po sredstvih s strani končnih prejemnikov ni mogoče oceniti vnaprej, so mogoča odstopanja od načrtovanih sredstev in predvidene dinamike izplačil.

Izvajanje finančnih instrumentov je usmerjeno v doseganje ciljev in kazalnikov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020.

Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023

V skladu s 13. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18) (v nadaljevanju: ZJF) je sestavni del obrazložitve predloga proračuna države tudi načrt izvajanja finančnih instrumentov (v nadaljevanju: FI), v katerem so v skladu s 6. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 411003-5/2019/9 z dne 4. 7. 2019 določeni ukrepi, oblike, obseg sredstev ter terminski načrt izplačil sredstev upravljavcu finančnih instrumentov.

1 UVODNO POJASNILO

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (v nadaljevanju: PRP 2014–2020) je skupni programski dokument Republike Slovenije in Evropske komisije, ki je programska podlaga za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Program odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih država članica opredeli na podlagi analize stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva. PRP 2014–2020 predvideva izvedbo garancijskega finančnega instrumenta, s katerim bo končnim upravičencem omogočen lažji dostop do posojil pod ugodnejšimi pogoji, kot veljajo na trgu. To bo končnim upravičencem omogočilo lažjo in hitrejšo izvedbo investicij. Izvajanje garancijskega finančnega instrumenta bo zaupano upravičencu, ki bo deloval kot izvajalec finančnega instrumenta in bo prejel prispevek PRP 2014–2020 pod pogoji iz točke (b) prvega odstavka 38. člena Uredbe 1303/2013/EU.

Z izvajalcem finančnega instrumenta, ki mu bodo naloge izvajanja zaupane v skladu s podtočko (i) točke (b) četrtega odstavka 38. člena Uredbe 1303/2013/EU, bo sklenjen sporazum o financiranju v skladu z določbami iz točke (b) sedmega odstavka 38. člena Uredbe 1303/2013/EU in prilogo IV Uredbe 1303/2013/EU. Izvajalec finančnega instrumenta bo vzpostavil in upravljal strukturo za izvajanje finančnih instrumentov.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v postopku izbire izvajalca finančnega instrumenta, pri čemer se izbira in podpis sporazuma o financiranju načrtujeta za leto 2019.

2 DOKUMENTI DOLGOROČNEGA RAZVOJNEGA NAČRTOVANJA

V skladu z ZJF in Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18) je vsebina predloga Načrta izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023 utemeljena z dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja, in sicer Strategijo razvoja Slovenije kot krovnim dolgoročnim strateškim dokumentom razvojnega načrtovanja, Programom državnih razvojnih prioritet in investicij, ki pomeni srednjeročno izvedbeno operacionalizacijo Strategije razvoja Slovenije in Nacionalnim reformnim programom, Resolucijo o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo.si hrano za jutri« (Uradni list RS, št. 25/11) in Strategijo za izvajanje resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 ter dokumenti evropske kmetijske politike za obdobje 2014–2020.

Strategija razvoja Slovenije 2030 opredeljuje pet strateških usmeritev (vključujoča, odporna, varna in odgovorna družba, učenje za in skozi vse življenje, visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse, ohranjeno zdravo naravno okolje, visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja), ki se povezujejo z dvanajstimi cilji.

Resolucija o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo.si hrano za jutri« opredeljuje vizijo in cilje razvoja kmetijstva v Sloveniji v naslednjem srednjeročnem obdobju do leta 2020. V doseganje ciljev (zagotavljanje prehranske varnosti s stabilno pridelavo varne, kakovostne in potrošniku dostopne hrane, povečevanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva in živilstva, trajnostna raba proizvodnih potencialov in zagotavljanje s kmetijstvom povezanih javnih dobrin, zagotavljanje skladnega in socialno vzdržnega razvoja podeželja), so usmerjeni tudi FI, ki bodo neposredno namenjeni vrzelim na področju MSP in velikih podjetij v kmetijskem sektorju in na podeželju ter fizičnih oseb, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji.

3 PREDHODNA OCENA FINANČNIH INSTRUMENTOV V SLOVENIJI

Poleg strateških in programskih dokumentov je bila pripravljena predhodna ocena finančnih instrumentov v Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 z namenom ugotoviti, kateri finančni instrumenti in na kakšen način lahko spodbudijo in pospešijo kmetijstvo in podeželje. Predhodna ocena finančnih instrumentov v Sloveniji – končno poročilo z dne 27. 11. 2015 (v nadaljevanju: Predhodna ocena FI) in mnenje Evropske investicijske banke, ki je bilo pripravljeno k Predhodni oceni FI, sta pokazala nedelovanje trga pri zagotavljanju financiranja na področju MSP in velikih podjetij v kmetijskem sektorju in na podeželju ter fizičnih oseb, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji. Iz Predhodne ocene je razvidno, da se MSP (kamor prištevamo tudi fizične osebe, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji, samostojne podjetnike posameznike in nosilce kmetij) in velika podjetja v kmetijskem sektorju in na podeželju spoprijemajo z oteženim dostopom do virov financiranja, ki je glede na odzive anketiranih podjetij, posledica: cene pridobivanja finančnih sredstev (obresti in drugo), finančnega stanja podjetja, pripravljenosti bank za zagotovitev financ ter tudi drugih pogojev financiranja (npr. zapadlost, zavarovanja, zaveze, jamstva). Za ta segment podjetij je tudi značilno, da za investiranje bistveno bolj kot drugi sektorji gospodarstva, uporabljajo nepovratna sredstva.

S Predhodno oceno FI so bile kot najprimernejši finančni instrument za kmetijstvo in podeželje opredeljene garancije, in sicer portfeljske ali individualne.

V januarju 2019 je bila pripravljena Posodobitev predhodne ocene finančnih instrumentov v Sloveniji - končno poročilo Priloga N – Posodobitev v zvezi s kmetijskim in kmetijsko-poslovnim sektorjem (v nadaljnjem besedilu: Priloga k Predhodni oceni FI), ki jo je izvedla Evropska investicijska banka. Iz Priloge k Predhodni oceni FI je razvidno, da se tudi kmetijska podjetja in kmetije na podeželju, zlasti pa mladi kmetje spoprijemajo z oteženim dostopom do virov financiranja v kmetijskem in kmetijsko-poslovnem sektorju. Iz Priloge k Predhodni oceni FI izhaja, da je garancijski finančni instrument, predlagan v Predhodni oceni FI, še naprej ustrezna oblika finančnega instrumenta, pri čemer pa je primeren za obravnavo večje skupine možnih končnih prejemnikov od skupine, preučene v letu 2015, tj. tudi za kmetijska gospodarstva, vključno z mladimi kmeti. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je na podlagi teh ugotovitev odločilo, da v sklopu spremembe PRP 2014–2020 predlaga uvedbo FI kot oblike povratne podpore tudi pri podukrepu M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva.

V Prilogi k Predhodni oceni FI je preučena tudi možnost kombiniranja sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) s produktom Evropske investicijske banke (EIB), za katerega jamči Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) in opredeljena potreba po razvoju komunikacijske podpore in poti za namene izobraževanja in ozaveščanja v zvezi s FI, ki naj bi se izvajali za kmetijsko in kmetijsko-poslovno dejavnost v Sloveniji.

V okviru PRP 2014–2020 se bodo sredstva namenila za portfeljski garancijski instrument, pri čemer bo glede na zanimanje investitorjev in trga oblikovan najboljši možni garancijski proizvod.

Predhodna ocena FI je kot najustreznejši način izvajanja finančnih instrumentov opredelila izvajanje finančnih instrumentov prek sklada skladov, kot je opredeljen v 27. točki 2. člena Uredbe 1303/2013/EU. Takšna struktura izvajanja je predvidena za primer, kadar se izvaja več finančnih instrumentov s podporo enega programa ali več programov. Predvideni garancijski finančni instrument se bo izvajal samo s podporo PRP 2014–2020, zato se lahko izvaja prek izvajalca finančnega instrumenta, brez strukture sklada skladov.

Izvajanje garancijskega finančnega instrumenta bo tako zaupano upravičencu, ki bo deloval kot izvajalec finančnega instrumenta in bo prejel prispevek PRP 2014–2020 pod pogoji iz točke (b) prvega odstavka 38. člena Uredbe 1303/2013/EU. Z izvajalcem finančnega instrumenta, ki mu bodo naloge izvajanja zaupane na podlagi podtočke (i) točke (b) četrtega odstavka 38. člena Uredbe 1303/2013/EU, bo sklenjen sporazum o financiranju v skladu z določbami iz točke (b) sedmega odstavka 38. člena Uredbe 1303/2013/EU in prilogo IV Uredbe 1303/2013/EU. V skladu s 23. točko 2. člena Uredbe 1303/2013/EU EIB pomeni Evropsko investicijsko banko, Evropski investicijski sklad ali katero koli podružnico Evropske investicijske banke, zato je možni subjekt za izvajanje finančnih instrumentov tudi Evropski investicijski sklad (EIF).

4 OBLIKE FINANČNIH INSTRUMENTOV

Načrt izvajanja FI temelji na Predhodni oceni FI, mnenju Evropske investicijske banke, ki je bilo pripravljeno k Predhodni oceni FI in Priloge k Predhodni oceni FI, ki so pokazale nedelovanje trga pri zagotavljanju financiranja na področju MSP in velikih podjetij v kmetijskem sektorju in na podežlju ter fizičnih oseb, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji.

V skladu s Predhodno oceno FI in Prilogo k Predhodni oceni FI je predvidena oblika FI garancija – in sicer kot pilotni FI, ki bo zagotavljal garancije za podjetja, ki delujejo v kmetijstvu in podjetja na podežlju, z uporabo sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Ključni cilji uvedbe takšnega instrumenta glede na Predhodno oceno FI so:

- z garancijami se zmanjša tveganje, ki ga prevzema finančna institucija (npr. komercialna banka) pri dajanju posojil podjetju (MSP ali velikemu podjetju), ki deluje v kmetijstvu ali na podežlju;
- spodbujanje MSP in velikih podjetij v kmetijstvu in na podežlju za uporabo finančnih instrumentov namesto neovratnih sredstev oziroma v kombinaciji z njimi;
- garancija pokriva del kreditnega tveganja finančne institucije (banke, ki zahtevajo garancijo/zavarovanje s premoženjem);
- zmanjšanje težav podjetij pri dostopanju do posojilnega financiranja;
- podpora financiranju obratnega kapitala in investicijam.

Prednosti, ki jih glede na Predhodno analizo FI podjetje lahko pričakuje od takšnega finančnega instrumenta, so:

- zmanjšanje najvišje ravni zavarovanja s premoženjem, ki jo od prejemnika zahteva komercialna banka;
- potencialno zmanjšanje obrestne mere, ki je zahtevana pri posojilu (v primerjavi s posojilom, ki nima koristi od garancije);
- stroški garancije potencialno pod tržnimi pogoji;
- možnost za obdobje odloga, ki je daljše od tistega, ki ga običajno določi trg finančnih institucij.

Vse zgoraj navedene prednosti so sicer predmet usklajevanja organov, ki izvajajo finančne instrumente, in podrobnejše dodelave finančnih produktov glede na aktualno stanje na bančnem trgu.

5 UKREPI PRP 2014–2020 IN PREDVIDENI OBSEG SREDSTEV ZA IZVAJANJE FI

V okviru predlagane spremembe PRP 2014–2020 so FI predvideni pri podukrepih M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, M4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov in M6.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti. V PRP 2014–2020 so opisani posamezni podukrepi, finančni načrt in načrt kazalnikov.

Dodajanje podukrepa M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva k izvedbi preko FI temelji na ugotovitvah Priloge k Predhodni oceni FI, da je predvideni garancijski finančni instrument primeren za obravnavo večje skupine možnih končnih prejemnikov od skupine, preučene v letu 2015, tj. tudi za kmetijska gospodarstva, vključno z mladimi kmeti. Iz izvajanja preko FI s predlagano spremembo PRP 2014–2020 umikamo podukrep M8.6 Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov, ker je bilo na podlagi potreb na terenu ugotovljeno, da je zaradi ujem potreba po sečnji in spravilu večja od potrebe po predelavi lesa.

Analiza trga (t. i. »market test«), ki jo je za namene oblikovanja garancijskega finančnega instrumenta izvedel predvideni izvajalec finančnega instrumenta, je pokazala, da med potencialnimi finančnimi institucijami obstaja povpraševanje po tem FI za naložbe, ki sodijo v okvir podukrepov M4.1, M4.2 in M6.4.

Zaradi približevanja koncu izvajanja programskega obdobja 2014–2020, dolgotrajnosti postopkov vzpostavitve celotne strukture za izvajanje FI in s tem povezanih realnih možnosti učinkovite porabe predvidenih sredstev za FI ter dejstva, da bodo prve garancije za kredite končnim upravičencem lahko dodeljene šele v letu 2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s predlogom spremembe PRP 2014–2020 prilagodilo skupno višino sredstev, namenjenih za izvajanje FI.

Skupna višina sredstev namenjena za izvajanje FI do leta 2023 je 15 mio EUR. Kumulativna višina sredstev je razčlenjena glede na predvideno razdelitev sredstev po posameznem podukrepu in terminski načrt izplačil sredstev izvajalcu finančnega instrumenta. Zaradi tržne usmerjenosti finančnega instrumenta (ang. market-driven) je možna drugačna razdelitev sredstev pri posameznem podukrepu. Zato so mogoča odstopanja od načrtovanih sredstev in dinamike izplačil ter od predvidenih sredstev pri posameznem podukrepu. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v postopku izbire izvajalca finančnega instrumenta. Izbira in podpis sporazuma o financiranju sta načrtovana v letu 2019.

Obseg prispevka PRP 2014–2020 k FI in vse druge določbe ter pogoji za izvedbo finančnega instrumenta bodo določeni v sporazumu o financiranju, ki ga bosta podpisala organ upravljanja in izvajalec finančnega instrumenta.

5.1 Podukrep M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva

Cilj podukrepa Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva je povečati produktivnost ter ekonomsko in okoljsko učinkovitost kmetijskih gospodarstev.

Podpora iz podukrepa je namenjena naložbam kmetijskih gospodarstev v lastno primarno pridelavo kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi in sicer v:

- gradnjo, pridobitev ali izboljšanje nepremičnin za kmetijsko dejavnost in
- nakup kmetijske mehanizacije in opreme.

Podpora v obliki garancijskega finančnega instrumenta bo končnim prejemnikom omogočala pridobitev finančnih virov za rast, razvoj in izboljšanje tekočega poslovanja. Podpora bo kmetijskim gospodarstvom omogočila prestrukturiranje oziroma izboljšanje konkurenčnosti.

5.2 Podukrep M4.2 Naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov

Cilj podukrepa Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov je izboljšati konkurenčnost živilskopredelovalne panoge, povečati dodano vrednost kmetijskim proizvodom in uspešneje tržiti kmetijske proizvode.

Podpora iz podukrepa je v skladu s točko (b) prvega odstavka 17. člena Uredbe 1305/2013/EU namenjena za naložbe v:

- predelavo kmetijskih proizvodov v kmetijske proizvode;
- predelavo kmetijskih proizvodov v nekmetijske proizvode;
- predelavo nekmetijskih proizvodov v nekmetijske proizvode;
- trženje kmetijskih proizvodov.

Podpore bodo omogočile povečanje dodane vrednosti in spodbujanje trženja kmetijskih proizvodov z naložbami v predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi pri čemer je rezultat proizvodnega procesa lahko proizvod, ki ni zajet v navedeni prilogi. Podpora v obliki garancijskega finančnega instrumenta bo končnim prejemnikom omogočala pridobitev finančnih virov za rast, razvoj in izboljšanje tekočega poslovanja.

5.3 Podukrep M6.4 Naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti

Namen podukrepa je zagotoviti podporo naložbam v ustanovitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti na podeželju v skladu s točko (b) prvega odstavka 19. člena Uredbe 1305/2013/EU. Podukrep bo prispeval k ustvarjanju boljših pogojev za ohranitev ali ustvarjanje novih delovnih mest na podeželskih območjih, diverzifikacijo dohodkov kmetij in ohranjanje podeželskih naselij.

Podprte bodo nekmetijske dejavnosti kot na primer v povezavi z dodajanjem vrednosti lesu, lokalno samooskrbo, turizmom, ohranjanjem naravne in kulturne dediščine, socialnim varstvom, ravnanjem z organskimi odpadki, proizvodnjo električne in toplotne energije iz obnovljivih virov (kot so lesna masa, gnoj, voda, veter, sonce) za prodajo itd. Poleg navedenih dejavnosti se lahko v okviru tega podukrepa podprejo tudi druge nekmetijske dejavnosti na podeželskih območjih, ki bodo opredeljene v sporazumu o financiranju (v okviru naložbene strategije).

Pri podukrepu se pričakuje, da bodo podprte naložbe prispevale h krepitvi gospodarstva na podeželskih območjih ter k lažji oskrbi in uporabi obnovljivih virov. Podpora se lahko dodeli tudi za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, povezanih z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine.

5.4 Prikaz finančnega načrta prispevka za podukrep PRP 2014–2020

Podukrep	Oblika FI	FI (EU-del)	FI (SLO-del)	Skupaj FI
M4.1	garancija	3.750.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
M4.2		3.750.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
M6.4		3.750.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
Skupaj		11.250.000,00	3.750.000,00	15.000.000,00

6 TERMINSKI NAČRT IN NAČIN IZVAJANJA FINANČNIH INSTRUMENTOV

V skladu s 70. členom Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 71/17, 13/18 – ZJF-H, 83/18 in 19/19) se prejeta sredstva EU za izvajanje finančnih instrumentov ne izkazujejo kot prihodek proračuna temveč se do zaključka izvedbe posameznega finančnega instrumenta izkazujejo samo v bilanci stanja.

Za izvajanje FI iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja se sredstva EU s podračuna za politiko sklada razvoja podeželja v okviru EZR države prenesejo upravljavcu finančnih instrumentov na podlagi zahtevka za izplačilo. Če je za izvajanje finančnih instrumentov, skladno s predpisi EU, treba zagotoviti nacionalni del sredstev z javnimi prispevki, se le-ta, na podlagi zahtevka za izplačilo, zagotovi v obliki depozita iz podračuna državnega proračuna.

Če se v obdobju izvajanja finančnih instrumentov nacionalni del sredstev zmanjša zaradi izgube, ki je posledica nezmožnosti poravnavanja obveznosti končnega prejemnika sredstev, se v računovodskih evidencah za nastalo razliko višina depozita zmanjša ob hkratnem pripoznanju odhodka. Odhodek se evidentira kot subvencija v deležu, ki bremeni nacionalni del sredstev. Pravice porabe za ta namen se zagotavljajo v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za kmetijstvo.

V PRP 2014–2020 se bodo finančni instrumenti izvajali pri podukrepih M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, M4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov in M6.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti.

V proračunskem letu 2019 sta načrtovana podpis sporazuma o financiranju in prenos sredstev v višini 3.750.000,00 EUR na podračun izvajalca finančnega instrumenta, kar znaša 25 % celotnih predvidenih sredstev za izvajanje finančnih instrumentov. V letu 2020 se načrtuje izplačilo druge tranše izvajalcu finančnega instrumenta v višini 7.500.000,00 EUR, kar znaša 50 % celotnih predvidenih sredstev, in v letu 2022 izplačilo preostalih 25 % predvidenih sredstev oziroma 3.750.000,00 EUR.

Zahtevki za vmesna in končna plačila bodo predloženi Evropski komisiji ob upoštevanju tržne usmerjenosti finančnega instrumenta in absorpcijske sposobnosti prejemnikov, v skladu s pogoji iz 41. člena Uredbe 1303/2013/EU.

Prvo izplačilo izvajalcu finančnega instrumenta bo izvedeno v višini 3.750.000,00 EUR (25 % sredstev) po podpisu sporazuma o financiranju - predvidoma konec leta 2019. V skladu z določbami 41. člena Uredbe 1303/2013/EU bo izstavljen zahtevek Evropski komisiji v višini 2.812.500 EUR (75 % prispevka EKSRP – EU-del izplačane prve tranše) - predvidoma v prvem kvartalu leta 2020.

V letu 2020 se načrtuje izplačilo druge tranše izvajalcu finančnega instrumenta v višini 7.500.000,00 EUR, kar znaša 50 % celotnih predvidenih sredstev, in v letu 2022 izplačilo preostalih 25 % predvidenih sredstev oziroma 3.750.000,00 EUR.

Ker so izplačila druge in tretje tranše izvajalcu finančnega instrumenta odvisna od doseženih mejnikov, opredeljenih v sporazumu o financiranju, in glede na povpraševanje po sredstvih, namenjenih za garancije, ni mogoče opredeliti časovne dinamike vlaganja zahtevkov za izplačilo Evropski komisiji. Za predložitev zahtevka za vmesno plačilo Evropski komisiji, ki ne presega 25 % skupnega zneska prispevkov iz programa, odobrenih za finančni instrument, morajo biti doseženi pogoji iz 41. člena Uredbe 1303/2013/EU:

- prvi zahtevek za vmesno plačilo se izvede po podpisu sporazuma o financiranju;
- drugi zahtevek za vmesno plačilo, kadar je bilo vsaj 60 % zneska iz prvega zahtevka za vmesno plačilo porabljenih kot upravičeni izdatki;
- tretji in nadaljnje zahtevke za vmesno plačilo, kadar je bilo vsaj 85 % zneskov iz predhodnih zahtevkov za vmesno plačilo porabljenih kot upravičeni izdatki.

Predviden terminski načrt izvajanja finančnih instrumentov za celotno programsko obdobje je prikazan v spodnji preglednici.

Predviden terminski načrt izplačil sredstev upravljavcu FI za celotno programsko obdobje:

Podukrep	2019	2020	2021	2022	2023	Skupaj
4.1	1.250.000	2.500.000	/	1.250.000	/	5.000.000
4.2	1.250.000	2.500.000	/	1.250.000	/	5.000.000
6.4	1.250.000	2.500.000	/	1.250.000	/	5.000.000
Vsota	3.750.000	7.500.000		3.750.000		15.000.000